

ÖZET

Aytin, N. Ergenlerde Yeme Tutumları İle Sorun Çözme Eğilimleri Ve Ebeveyne Bağlanma Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Yeme bozuklukları ile anormal yeme tutum ve davranışları konusunda yapılan araştırmalarda bu tutum ve bozuklukların özellikle ergenlik döneminde daha çok görülen durumlar olduğu şeklinde görüşler hakimdir. Bu bozukluklarda etyolojik olarak çeşitli faktörlerin etkileşiminden söz edilmektedir. Ülkemiz alanyazınına bakıldığında ergenlik dönemindeki gençlerin hem sorun çözme hem de ebeveynlerine bağlanma tarzlarını inceleyen çalışmalara rastlanılmamıştır. Bu sebeple bu çalışmada ergenlerin yeme tutumları, sahip oldukları sorun çözme eğilimleri ve ebeveyn bağlanma stilleri; ayrıca sorun çözenin, ebeveyne bağlanma ve yeme tutumu arasındaki ilişkide aracı rolü olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırma örneklemini Aydın merkezde bulunan farklı başarı düzeylerine göre seçkisiz olarak seçilen liselerin 9., 10. ve 11. sınıflarında okuyan 412 kız, 327 erkek toplam 739 öğrenciden oluşmuştur. Katılımcılara Yeme tutum Testi (YTT), Sosyal Sorun Çözme Envanteri (SSÇE) ve Anne-Babaya Bağlanma Ölçeği (ABBÖ) uygulanmıştır. Buna göre ergenlerin % 21.2'sinin yeme tutumu kesme puan (kesme puan=30) üzerinde olduğu bulgulanmıştır. Kızlarda ebeveynden algılanan aşırı koruma arttıkça yeme tutumlarında görülen bozukluğun arttığı erkeklerde ise ebeveynin ilgisiz olarak algılanmasının yanı sıra aşırı korumacı ve özerkliğe izin vermeyen şekilde görülmesi arttıkça yeme tutumlarında bozulmada artmaların olduğu görülmektedir. Anormal yeme tutumuna sahip ergenlerin normal yeme tutumuna sahip ergenlerle karşılaştırıldığında sorun çözme becerilerinin daha az olduğu; sorunlara olumsuz yaklaştıkları ve sorunların çözümünde daha kaçınan ve dürtüsel oldukları görülmektedir. Son olarak sorun çözme becerileri ebeveynden algılanan bağlanma ile yeme tutumları arasındaki ilişkiye aracılık etmekte; ergenlerin yeme tutumlarını yordamada önemli bir etkiye sahip olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: ergenlik, anormal yeme tutum ve davranışları, anne-babaya bağlanma, sosyal sorun çözme, yeme tutum testi, sosyal sorun çözme envanteri, anne-babaya bağlanma ölçeği